

Z A P I S N I K

sa 14. sjednice Odbora za turizam, poljoprivredu, ekologiju i prostorno planiranje Skupštine Crne Gore 27. saziva, održane 07. juna 2022. godine

Sjednica je počela u 14 sati i 30 minuta.

Predsjedavao je Dragan Krapović, predsjednik Odbora.

Sjednici su prisustvovali/e poslanici/e, članovi/ce Odbora: dr Predrag Sekulić, Jovanka Laličić, Bogdan Fatić, Slaven Radunović, Jelena Božović i dr Dejan Đurović,.

Sjednici nijesu prisustvovali/e poslanici/e, članovi/ce Odbora: Genci Nimanbegu, Suada Zoronjić, mr Danijela Đurović, Nikola Rakočević i Kenana Strujić Harbić.

Sjednici su, u skladu sa članom 73 Poslovnika Skupštine, prisustvovali: Zoran Miljanić, ministar bez portfelja i član Koordinacionog tijela za zaštitu i spašavanje, Ana Novaković Đurović, ministarka ekologije, prostornog planiranja i urbanizma, Miodrag Bešović, v.d. generalnog direktora Direktorata za zaštitu i spašavanje u Ministarstvu unutrašnjih poslova, mr Srđan Pejović, direktor Uprave za šume, Aleksandar Bulatović, direktor JP Nacionalni parkovi Crne Gore, Ranko Kankaraš, načelnik Direkcije za šumarstvo u Ministarstvu poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede.

Sjednici su prisustvovali i: Zoran Tomić, potpredsjednik opštine Nikšić, Goran Janković, komandir za zaštitu i spašavanje Glavnog grada Podgorica, Goran Čavić, komandir Službe zaštite i spašavanja opštine Pljevlja, dr Branislav Radulović, član Senata Državne revizorske institucije Blažo Savković, državni revizor - načelnik u Sektoru II, Miloš Sekulović, samostalni savjetnik iz Direktorata za zaštitu prirode u Ministarstvu ekologije, prostornog planiranja i urbanizma; Ljuban Tmušić, načelnik Direkcije za civilnu zaštitu i smanjenje rizika od katastrofa, u Ministarstvu unutrašnjih poslova; mr Slobodan Stijepović, stručni saradnik za šumarstvo u JP Nacionalni parkovi Crne Gore.

Rad sjednice pratili su predstavnici medija.

Pošto je konstatovano da postoji kvorum za rad i punovažno odlučivanje, za sjednicu je utvrđen sljedeći

D N E V N I R E D:

Konsultativno saslušanje povodom:

„Konačnog izvještaja o kontrolnoj reviziji - Efikasnost realizacije preporuka datih u reviziji uspjeha „Uspješnost sprovođenja politike zaštite životne sredine u Crnoj Gori – zaštita od šumskih požara““

Predsjednik Odbora Dragan Krapović je podsjetio da je Odbor za turizam, poljoprivredu, ekologiju i prostorno planiranje, na 12. sjednici održanoj 26. maja 2022. godine, shodno članu 73 stav 2 Poslovnika Skupštine Crne Gore jednoglasno (sa sedam glasova „ZA“) odlučio da održi konsultativno saslušanje povodom *„Konačnog izvještaja o kontrolnoj reviziji - Efikasnost realizacije preporuka datih u reviziji uspjeha „Uspješnost sprovođenja politike zaštite životne sredine u Crnoj Gori – zaštita od šumskih požara““*. Inicijativu za održavanje saslušanja podnio je Dragan Krapović, predsjednik Odbora. Na sjednicu su pozvani: dr Dritan Abazović, predsjednik Vlade Crne Gore, Vladimir Joković, potpredsjednik Vlade za ekonomski sistem i ministar poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede, Filip Adžić, ministar unutrašnjih poslova, Miodrag Bešović, v.d. generalnog

direktora Direktorata za zaštitu i spašavanje u Ministarstvu unutrašnjih poslova, Ana Novaković Đurović, ministarka ekologije, prostornog planiranja i urbanizma, mr Srđan Pejović, direktor Uprave za šume, Aleksandar Bulatović, direktor JP Nacionalni parkovi Crne Gore, dr Ivan Vuković, gradonačelnik Glavnog grada Podgorica, Marko Kovačević, predsjednik opštine Nikšić, Rajko Kovačević, predsjednik opštine Pljevlja, Tihomir Bogavac, predsjednik opštine Berane i dr Branislav Radulović, član Senata Državne revizorske institucije.

Predsjednik je upoznao prisutne da se, dopisom od 27. maja 2022. godine, obratio: Ministarstvu unutrašnjih poslova, Ministarstvu ekologije, prostornog planiranja i urbanizma, Ministarstvu poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede, Upravi za šume, JP Nacionalnim parkovima Crne Gore, Glavnom gradu Podgorica, Opštini Nikšić, Opštini Pljevlja i Opštini Berane sa zahtjevom za dostavljanje relevantnih informacija za potrebe održavanja konsultativnog saslušanja. Tražene informacije su dostavili: Ministarstvo unutrašnjih poslova, Ministarstvo ekologije, prostornog planiranja i urbanizma, Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede i JP Nacionalni parkovi Crne Gore, dok iste nijesu dostavili: Uprava za šume, Glavni grad Podgorica, Opština Nikšić, Opština Pljevlja i Opština Berane.

Zatim je, u svom uvodnom obrazloženju, dao potrebna pojašnjenja i saopštio razloge za podnošenje Inicijative. Podsjetio je na Protokol o saradnji Skupštine i Državne revizorske institucije iz maja 2018. godine i Akcioni plan za jačanje saradnje između ove dvije institucije iz decembra 2021. godine, kojima je, između ostalog, definisano da će Skupština, odnosno, njena radna tijela razmatrati izvještaje koje im Državna revizorska institucija dostavlja shodno Protokolu, a naročite one sa iskazanim negativnim ili uslovnim mišljenjem, kao i revizije uspjeha. Takođe, podsjetio je i na Sporazum o saradnji Skupštine i Zajednice opština Crne Gore iz 2016. godine, kojim je, između ostalog, definisano da će njihovi predstavnici učestvovati i biti pozivani na sjednice radnih tijela, kada su na dnevnom redu pitanja od zajedničkog interesa.

Ukazao je da je Državna revizorska institucija ocijenila da Crna Gora nije stvorila neophodne uslove za efikasno sprovođenje politike zaštite od šumskih požara, te da nije u mogućnosti da sa postojećim modelom i raspoloživim ljudskim resursima obezbijedi efikasnu zaštitu šuma od požara i, u skladu sa tim, predmetnim subjektima revizije dala 42 preporuka. Istakao je da je, ako se ima u vidu da Crnoj Gori predstoji period godine kada su požari najučestaliji, ovo najbolji trenutak za razgovor o ovoj temi i problemima koji su brojni i na svim nivoima, a u cilju preduzimanja pravovremenih koraka i predlaganja najboljih i najkraćih rješenja za smanjenje rizika od požara i ublažavanja posljedica u situacijama kada se isti dese.

Dr Branislav Radulović, član Senata Državne revizorske institucije, je na početku svog izlaganja saopštio da se održavanjem ove sjednice realizuje dogovor sa sastanka predstavnika Državne revizorske institucije sa predsjednikom i zamjenikom predsjednika Odbora za turizam, poljoprivredu, ekologiju i prostorno planiranje Skupštine Crne Gore, održanom u januaru 2022. godine, a na kojem su bili prisutni i predstavnici Parlamentarne budžetske kancelarije, Vestminsterske fondacije za demokratiju, UNDP-a i Sistema UN u Crnoj Gori. Sastanak je održan u cilju prezentovanja izvještaja o reviziji uspjeha iz oblasti održivog razvoja i zaštite životne sredine kada je Državna revizorska institucija preuzela obavezu da uradi dodatnu reviziju za sve kontrolisane subjekte, koja je i objavljena 18. maja 2022. godine. Saopštio je da su predmetnim subjektima revizije date 42 preporuke, od čega je njih 11 u potpunosti

realizovano, dok 23 preporuke nijesu realizovane i da je to podatak koji zabrinjava naročito ako se ima u vidu dolazeća požarna sezona. Podsjetio je da je prva revizija završena 22. oktobra 2021. godine, da dio subjekata nije blagovremeno dostavio potrebnu dokumentaciju i da se do ove sjednice Odbora o ovoj temi nije govorilo u Parlamentu. Takođe je podsjetio da je Državna revizorska institucija, kao doprinos sprovođenju ciljeva održivog razvoja iz Agende UN 2030, 2018. godine objavila Izvještaj o reviziji uspjeha „Efikasnost obračuna i naplate prihoda od korišćenja šuma“, 2019. godine Izvještaj o reviziji uspjeha „Uspješnost sprovođenja politike zaštite životne sredine u Crnoj Gori – zaštita od šumskih požara“, 2021. godine Izvještaj o sprovođenju međunarodne paralelne revizije uspjeha vrhovnih revizorskih institucija Albanije, Bosne i Hercegovine, Hrvatske, Italije, Crne Gore i Slovenije „Upravljanje intervencijama u slučaju iznenadnog zagađenja u Jadranskom moru“, Izvještaj o reviziji uspjeha „Efikasnost upravljanja sistemom otpadnih voda“, posebno naglašavajući Izvještaj o reviziji uspjeha „Efikasnost mehanizma regulacije, praćenja i izvještavanja o kvalitetu vazduha u Crnoj Gori“, ističući da se ovim izvještajima, između ostalog, fokusira na oblasti koje se tiču 17 ciljeva održivog razvoja.

Govoreći o Konačnom izvještaju koji je tema saslušanja istakao je da je prvim Izvještajem iz 2019. godine Vrhovna državna revizija obuhvatila sljedeće subjekte revizije: Ministarstvo unutrašnjih poslova (Direktorat za vanredne situacije), Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja, Ministarstvo održivog razvoja i turizma, Upravu za šume, službe zaštite i spašavanja Glavnog grada Podgorica i opština Nikšić, Berane i Pljevlja. Ukazao je da je zadatak revizije bio da se utvrdi da li se uspješno sprovodi politika zaštite životne sredine kada su u pitanju šumski požari sa tri potpitanja: da li je uspostavljen djelotvoran sistemsko-pravni osnov koji pruža okvir za adekvatnu zaštitu šuma i efikasnu koordinaciju u slučaju šumskih požara; da li institucije raspolažu s adekvatnom opremom i ljudskim kapacitetima, kako bi se efikasno reagovalo u slučaju šumskih požara i da li postoje baze podataka na osnovu kojih se vrše stručne analize nakon šumskih požara i predlažu korektivne mjere, te da li se pristupa realizaciji tih mjera na efikasan način. Naglasio je da je kao poseban subjekt revizije tretiran Koordinacioni tim Vlade Crne Gore za zaštitu i spašavanje posebno ako se ima u vidu da, u skladu sa članom 35c Zakona o zaštiti i spašavanju, njime rukovodi predsjednik Vlade. Upoznao je da nakon sprovedenog postupka revizije uspjeha Državna revizorska institucija ocijenila da Crna Gora nije stvorila neophodne uslove za efikasno sprovođenje politike zaštite od šumskih požara, te da nije u mogućnosti da sa postojećim modelom i raspoloživim ljudskim resursima obezbijedi efikasnu zaštitu šuma od požara, a predmetnim subjektima revizije su date 42 preporuke (69 ukupno s obzirom da je određeni broj preporuka dat jedinicama lokalne samouprave). Ukazao je da je od ukupnog broja preporuka njih 11 realizovano, da je 18 djelimično realizovano, 17 u fazi realizacije, dok 23 nijesu realizovane. Zaključujući uvodno izlaganje istakao je da je, imajući u vidu važnost teme, bilo potrebno utvrditi efikasnost realizacije izdatih preporuka i da je Državna revizorska institucija, nakon sprovedene kontrolne revizije ocijenila da realizacija preporuka datih u Izvještaju o reviziji uspjeha „Uspješnost sprovođenja politike zaštite životne sredine u Crnoj Gori – zaštita od šumskih požara“, u periodu od objavljivanja Izvještaja 22. oktobra 2019 godine pa zaključno sa 4. aprilom 2022. godine, nije bila dovoljno efikasna i da je, shodno tome, potrebno da subjekti revizije inteziviraju aktivnosti na realizaciji preporuka i dostave Državnoj revizorskoj instituciji, novi izvještaj o realizaciji preporuka, u roku od 9 mjeseci.

Zoran Miljanić, ministar bez portfelja i član Koordinacionog tijela za zaštitu i spašavanje, istakao je važnost teme saslušanja, ukazao da se problemi navedeni u Izvještaju ponavljaju u kontinuitetu i naglasio potrebu doprinosa svih subjekata revizije u cilju realizacije preporuka Državne revizorske institucije i poboljšanja ukupnog stanja u oblasti zaštite od šumskih požara. Apostrofirao je značajnu ulogu koju imaju Direktorat za zaštitu i spašavanje i službe zaštite i spašavanja na lokalnim nivoima u zaštiti života i imovine ljudi i ukazao na problem blage kaznene politike u ovoj oblasti. Na kraju je istakao da će Vlada preduzeti sve neophodne korake kako bi se svi raspoloživi resursi stavili na raspolaganje za potrebe zaštite i spašavanja, kao i da će se učiniti sve što je u domenu nadležnosti Vlade u cilju povećanja stepena realizacije preporuka Državne revizorske institucije.

Ana Novaković Đurović, ministarka ekologije, prostornog planiranja i urbanizma, podsjetila je da su Izvještajem o reviziji uspjeha „*Uspješnost sprovođenja politike zaštite životne sredine u Crnoj Gori – zaštita od šumskih požara*“ iz 2019. godine tadašnjem Ministarstvu održivog razvoja i turizma definisane dvije preporuke, i to da shodno Zakonu o zaštiti prirode predloži mjere za zaštitu šuma i redovno vrši nadzor nad sprovođenjem predloženih mjera zaštite i da osigura sprovođenje Zakona o šumama i propisa donijetih na osnovu ovog zakona, u okviru utvrđenih nadležnosti. Zatim je informisala da je, vezano za realizaciju prve preporuke, Izvještaj o implementaciji Nacionalne strategije biodiverziteta s Akcionim planom za period 2016 – 2020 usvojen na sjednici Vlade Crne Gore, održanoj 26. maja 2022. godine i da je usvajanje Nacionalne strategije biodiverziteta s Akcionim planom za period 2022 – 2026 predviđeno za IV kvartal 2022. godine, s obzirom da će se održati Konferencija strana ugovornica Konvencije o biološkoj raznovrsnosti na kojoj će biti uspostavljeni novi ciljevi i smjernice očuvanja biološke i predione raznovrsnosti, sa kojima navedena strategija mora biti usklađena. Takođe, informisala je da je priprema Nacrta zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti prirode u završnoj fazi, nakon čega će biti upućena na javnu raspravu i dalji postupak dobijanja mišljenja nadležnih institucija i Evropske komisije. Istakla je da će tokom izrade navedenog akta biti unaprijedene odredbe kojima je uređeno pitanje zaštite šuma.

Zatim je, komentarišući drugu preporuku, obavijestila da je na osnovu člana 14 stav 4 Zakona o šumama, Ministarstvo ekologije, prostornog planiranja i urbanizma, u okviru svojih nadležnosti, dalo 12 mišljenja na Program gazdovanja šumama za gazdinske jedinice koje je dostavila Uprava za šume i u kojima se insistiralo na sprovođenju preventivnih i sanacionih mjera šumskih ekosistema koji su degradirani požarima. Na kraju izlaganja ministarka je napomenula da su preporuke date Ministarstvu ekologije, prostornog planiranja i urbanizma u fazi realizacije i naglasila da će Ministarstvo i u budućem periodu, prilikom definisanja politika i izrade propisa iz svoje nadležnosti, nastaviti da insistira ne primjeni neophodnih smjernica u cilju potpune zaštite šuma i realizacije preporuka Državne revizorske institucije.

Miodrag Bešović, v.d. generalnog direktora Direktorata za zaštitu i spašavanje, komentarišući Izvještaj Državne revizorske institucije, saopštio da je Ministarstvu unutrašnjih poslova dato osam preporuka od kojih su četiri realizovane, jedna preporuka je u fazi realizacije, dok su tri preporuke djelimično realizovane. Zatim je, ističući značajnu ulogu koju sistem zaštite i spašavanja ima, predstavio stanje u kojem se ovaj sistem trenutno nalazi, kao i brojne probleme sa kojima se isti suočava. Upoznao je sa stanjem u aviohelikopterskoj jedinici Ministarstva unutrašnjih poslova zaduženoj za

gašenje požara iz vazduha i informisao o razlozima zbog kojih situacija u ovoj jedinici nije na zadovoljavajućem nivou i načinu nastanka problema sa kojima se trenutno suočavaju. Obavijestio je kako je Direktor na čijem je čelu prethodnoj Vladi uputio dvije informacije o stanju u ovoj jedinici i koracima koje je potrebno preduzeti radi unapređenja stanja i obezbjeđivanja upotrebe vazduhoplova. Takođe je obavijestio da od strane tadašnje Vlade nije dobijen pozitivan odgovor na upućene predloge čime je onemogućeno preduzimanje potrebnih radnji kako bi vazduhoplovi bili osposobljeni i spremni za požarnu sezonu.

Informisao je da aviohelikopterska jedinica raspolaže sa tri aviona za gašenje požara, tipa „air tractor“ i dva višenamjenska helikoptera. Ukazao je da trenutna Vlada čini sve što je u njenoj mogućnosti kako bi se trenutno stanje unaprijedilo i podiglo na mnogo veći nivo, ali da je veliko vrijeme izgubljeno i da je teško nadoknaditi propušteno. Naglasio je da se preduzimaju svi potrebni koraci kako bi se što hitnije jedan avion i jedan helikopter stavili u upotrebu. Na kraju je zaključio da ukupni sistem zaštite i spašavanja ima brojne nedostatke, koji su naročito vidljivi na lokalnom nivou i naglasio značaj koordinisane akcije i saradnje radi prevazilaženja brojnih problema i poboljšanja ukupnog stanja.

Mr Srđan Pejović, direktor Uprave za šume, konstatovao je da je većina problema sa kojima se Uprava suočava sistemskog karaktera i da je potrebno uložiti značajne napore kako bi preporuke navedene u Izvještaju bile realizovane. Podsjetio je na šest preporuka datih Upravi za šume, od čega su dvije preporuke u fazi realizacije, tri preporuke su djelimično realizovane, dok jedna preporuka nije realizovana. Komentarišući date preporuke ukazao je da su pojedine preporuke teže ostvarive jer zahtijevaju promjenu pravne legislative i reorganizaciju, kao i da je za sticanje uslova za uvođenje standarda sertifikovanja i gazdovanja šumama potrebno osnovati privredni subjekt kojim bi gazdovala država. Takođe je komentarisao i preporuku da Uprava za šume odredi prioritetne radnje sanacije u onim šumama koje su najvrednije za životnu sredinu poput šumskih područja u okviru mreže Natura 2000 i razloge zbog kojih navedena preporuka nije realizovana.

U nastavku izlaganja direktor Uprave je upoznao sa organizacionim i finansijskim problemima sa kojima se Uprava suočava, govorio o problemima vezanim za koncesione naknade, zatim o problemima da šumari nemaju vozila odnosno gorivo za ista, o razlozima niske realizacije uzgojnih mjera, donešenih u cilju jačanja šuma. Na kraju izlaganja je zaključio da su šume javni, održiv resurs, dobro od zajedničkog interesa, da je potrebno jačati kako preventivne mjere, tako i kaznenu politiku čime bi se stanje u oblasti zaštite šuma unaprijedilo.

Aleksandar Bulatović, direktor JP Nacionalni parkovi Crne Gore, informisao je da je tokom 2020. godine, izrađen Plan zaštite i spašavanja za svaki nacionalni park posebno, da su planovi odobreni od strane Ministarstva unutrašnjih poslova, Direktorata za zaštitu i spašavanje i da je realizacijom ove aktivnosti ispunjena preporuka Državne revizorske institucije koja se odnosi na Javno preduzeće Nacionalni parkovi Crne Gore. Istakao je da plan zaštite i spašavanja sadrži propisuje aktivnosti usmjerene ka preventivnoj zaštiti i aktivnosti u slučaju pojave požara. Ukazao je da je definisan protokol informacija, obavještanja, javljanja i preduzimanja aktivnosti prilikom gašenja požara i da su, kad je riječ o preventivnim aktivnostima, izrađene mape parkova sa stepenima ugroženosti od požara, definisane aktivnosti na podizanju svijesti i edukaciji stanovništva i posjetilaca o značaju šuma i šumskih ekosistema. Na kraju izlaganja je naglasio važnost

koordinacije među resorima koji čine sistem zaštite i spašavanja i potrebu doprinosa svih u cilju unapređenja ukupnog stanja u ovoj oblasti.

Ranko Kankaraš, načelnik Direkcije za šumarstvo u Ministarstvu poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede, ukazao je da su, iako je Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede u procesu revizije najlošije ocijenjeno, veoma svjesni situacije, govorio o razlozima za to i istakao da suština problema leži u implementaciji pravnih akata. Tako je kao primjer naveo nemogućnost ispunjenja cilja održivog razvoja 15 koji podrazumijeva efikasnu valorizaciju prirodnih resursa, zatim nemogućnost da se isprati Strategija za razvoj šumarstva jer reforme koje se njome predviđaju nije moguće ostvariti zbog nemogućnosti dobijanja finansijskih sredstava potrebnih za reformu. Naglasio je da su problemi u ovoj oblasti sistemski, vezani za više sektora i institucija, da se mora uspostaviti koordinacija i udruženo djelovanje, kao i da treba učiti iz međunarodnih iskustava i dobrih praksi u cilju postizanja napretka. Konstatovao je da reforma u ovoj oblasti podrazumijeva promjenu u načinu funkcionisanja i finansiranja ovog sektora, odnosno da sektor šumarstva traži uspostavljanje sistema koji će sebe finansirati i koji će doprinijeti održivom razvoju. Na kraju izlaganja je saopštio da je preporuku Državne revizorske institucije broj 9, kojom se kaže da Ministarstvo osigura sprovođenje Zakona o šumama i propisa donijetih na osnovu ovog zakona, u okviru utvrđenih nadležnosti, teško realizovati jer mehanizam za sprovođenje zakona nije u nadležnosti Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede već u nadležnosti Uprave za inspekcije poslove, koja treba da je ključni mehanizam za obezbjeđivanje sprovođenja zakona.

Zoran Tomić, potpredsjednik opštine Nikšić, podsjetio je da je od devet preporuka datih Opštini Nikšić, jedna preporuka u fazi realizacije, pet preporuka je djelimično realizovano, dok tri preporuke nijesu realizovane. Ukazao je na probleme zbog kojih nastaju požari na teritoriji opštine Nikšić, o nedovoljnoj jakoj kaznenoj politici, upoznao sa stanjem u Službi zaštite i spašavanja opštine Nikšić i istakao da je neophodno stvoriti potrebne preduslove u cilju postizanja boljih rezultata. Informisao je o sastanku koji su predstavnici Opštine Nikšić imali sa predstavnicima Centra bezbjednosti, predstavnicima Lovačkog društva, predstavnicima Uprave za šume i predstavnicima dobrovoljnih vatrogasnih društava na kojem je dogovoreno da stanica granične policije, odnosno njihova mobilna patrola, pomogne tokom predstojeće požarne sezone, kao i da je dogovoreno formiranje operativnog tima koji će se baviti ovom problematikom. Upoznao je da u opštini Nikšić postoje tri dobrovoljna vatrogasna društva i da je u toku formiranje novog dobrovoljnog vatrogasnog društva nevladine organizacije Društvo mladih ekologa, koji su i autori digitalne aplikacije „Čuvari šuma“. Napomenuo je da je problem dobrovoljnih vatrogasnih društava nedostatak opreme, koji će lokalna uprava pokušati da riješi u narednom periodu. Na kraju je zaključio da je zaštita šuma od požara nešto što se tiče svih i da je potrebno zajednički pronaći najbolji modalitet za rješavanje ovog pitanja.

Goran Janković, komandir za zaštitu i spašavanje Glavnog grada Podgorica, saopštio je da su od devet preporuka datih Glavnom gradu Podgorica dvije realizovane, jedna preporuka je u fazi realizacije, dvije preporuke su djelimično realizovane i četiri preporuke nijesu realizovane. Konstatovao je da je Glavni grad ispunio kriterijume koji se odnose na opremu, obuku, ljudstvo i materijalno-tehnička sredstva koja se odnose na pripadnike Službe zaštite i spašavanja, dok se nerealizovane preporuke odnose na

planska dokumenta i dokumenta koja su iz nadležnosti određenih sekretarijata, a koja su planirana za 2022. i 2023. godinu. Ukazao je da je glavni razlog zbog kojih preporuke ne budu realizovane taj što, ukoliko se sredstva za realizaciju preporuka ne opredijele budžetom planiranim za tu godinu, iste ne mogu biti realizovane do donošenja budžeta za narednu godinu. Naglasio je da lokalne službe zaštite i spašavanja čine stub ukupnog sistema zaštite i spašavanja i da u narednom periodu fokus djelovanja i unapređivanja ukupnog stanja mora biti na njih. Na kraju je zaključio da je potrebna jasnija kaznena politika, preduzimanje pravovremenih i adekvatnih koraka protiv lica koja izazivaju požare i da kontrola mora biti jača kada su u pitanju privredni subjekti.

Goran Čavić, komandir Službe zaštite i spašavanja opštine Pljevlja, informisao je da su od devet preporuka datih Opštini Pljevlja dvije realizovane, da je jedna preporuka u fazi realizacije, da su tri preporuke djelimično realizovane i da tri preporuke nijesu realizovane. Komentarišući preporuke koje nijesu realizovane obavijestio je da je preporuka br. 9 u međuvremenu realizovana, da će preporuka br. 4 koja se odnosi na lokalnu procjenu rizika od katastrofa biti realizovana kada se procjena rizika donese na nacionalnom nivou, dok je preporuku br. 6 koja se odnosi na uspostavljanje i održavanje sistema za obavještavanje i uzbunjivanje, u skladu sa elaboratom o procjeni rizika i akustičkom studijom, teško realizovati usljed nedostatka finansijskih sredstava. Zatim je ukratko predstavio uočene probleme i predložio načine za njihovo rješavanje. Neki od tih problema su: nužnost rasvjetljavanja slučajeva izazivanja šumskih požara i krivičnog gonjenja počinitelaca; problemi finansijske prirode koji onemogućavaju rad na potrebnom nivou; da se šumski požari nerijetko javljaju na djelovima datim na koncesiju čime je potrebno pojačati kontrole nad koncesionarima; važnost organizovanja vatrogasne efektivne u Upravi za šume, obuke ljudstva ili zapošljavanje vatrogasaca u Upravi za šume na određeni period; administrativni problemi zbog kojih nastaje nemogućnost zapošljavanja novih lica u stalni radni odnos u Službi zaštite i spašavanja, kao i brojni drugi kadrovski problemi. Na kraju izlaganja je uz isticanje dobre saradnje sa Direktoratom za zaštitu i spašavanje, ukazao na potrebu postojanja operativne jedinice na državnom nivou koja bi pružala pomoć lokalnim nivoima u hitnim i vanrednim situacijama.

Dr Branislav Radulović, član Senata Državne revizorske institucije, komentarisao je izlaganja i ukazao na probleme koji se najčešće javljaju i koji su nerijetko zajednički svim subjektima. Tako je podsjetio da je prije početka revizije utvrđeno da su se u periodu od 2012. do 2018. godine desila 532 šumska požara koja su obuhvatila 34.600 ha i da je pričinjena šteta od 6.400.000€ bez troška gašenja i troška sistema, što navodi na zaključak da je sistem difuzan, nekoordinisan i neefektivan. Takođe je napomenuo da pojedine preporuke date određenim subjektima revizije treba posmatrati sa šireg aspekta ne samo kao obavezu onoga na koga se preporuka odnosi, uzimajući kao primjer preporuku br. 5 datu Upravi za šume. Zatim je kao problematično naveo činjenicu da preporuka br. 6 data Glavnom gradu Podgorica i opštinama Nikšić, Pljevlja i Berane, a koja se odnosi na uspostavljanje i održavanje sistema za obavještavanje i uzbunjivanje u skladu sa Elaboratom o procjeni rizika i akustičkom studijom, koji podrazumijeva: odgovarajuće javne sirene, uređaje, spojne puteve i tehnička sredstava za upravljanje, kao i njihovu organizaciju razmještaja, procedure upravljanja, upotrebe i održavanja, nije realizovana od strane sva četiri subjekta, naročito ako se ima u vidu da njenom nerealizacijom građani i ukupni sistem zaštite i spašavanja ne biva na vrijeme informisan i upozoren o nastanku opasnosti. Naglasio je da generalni pristup ovoj problematici mora

biti promijenjen, da je pitanje koordinacije ključno i, s tim u vezi, ukazao da je potrebno omogućiti da se kroz Koordinaciono tijelo za zaštitu i spašavanje sagleda međuresorska saradnja i cjelovito sagledavanje kako preporuka Državne revizorske institucije tako i ostalih preporuka, čime bi se uspostavio centralizovan, umrežen i jedinstven sistem koji će biti u stanju da pomogne svakom subjektu ponaosob.

Poslanica Jovanka Laličić je istakla važnost i kompleksnost pitanja zaštite šuma od požara ukazujući na činjenicu da je ova tema obuhvaćena setom zakona, strategijama, međunarodnim dokumentima koje treba inkorporirati u naš sistem, podzakonskim aktima, kao i potrebom za edukacijom kako reagovati brzo i adekvatno po izbijanju požara. Podsjetila je na ocjenu Državne revizorske institucije da Crna Gora nije stvorila neophodne uslove za efikasno sprovođenje politike zaštite od šumskih požara, te da nije u mogućnosti da sa postojećim modelom i raspoloživim ljudskim resursima obezbijedi efikasnu zaštitu šuma od požara i još jednom ukazala na brojne probleme koji uzrokuju ovakvo stanje, a to su: problem licenciranja vazduhoplova, nedostatak finansijskih sredstava, problemi kašnjenja, problem koordinacije, različiti nivoi opremljenosti službi zaštite i spašavanja po opštinama. Iznoseći dilemu da li je nedostatak centralizovanog sistema na nivou Crne Gore razlog ovakvog stanja, konstatovala je da je potrebno zajednički napraviti ozbiljnu analizu na koji način je moguće postići centralizaciju, odnosno razmotriti koje zakone mijenjati i kako, kako iste primjenjivati, kako omogućiti tehničku opremljenost i kadrovsku osposobljenost svih subjekata u sistemu zaštite, kako riješiti problem nepostojanja informacionog sistema, umreženosti podataka i blagovremene razmjene informacija. Na kraju izlaganja je naglasila je je Izvještaj pružio detaljan nalaz ovako važnog problema, za čije je rješavanje potreban ozbiljan i posvećen pristup svih strana na koje se ovaj problem odnosi.

Poslanik Slaven Radunović, govoreći o temi saslušanja i komentarišući Izvještaj Državne revizorske institucije, naveo je da se rješavanju problema u ovoj oblasti može pristupiti sa dva aspekta. Prvi aspekt, za koji bi se moglo reći da je dugoročne prirode, jeste edukacija djece još na nivou osnovne škole čime bi se doprinijelo promjeni kulture ponašanja u prirodi, koja je kod nas na izuzetno niskom nivou. Zatim je naveo da bi drugi aspekt pristupanja problemu bio promptno djelovanje u vanrednim situacijama, koje se maltene događaju svake godine, što bi podrazumijevalo da u vanrednim situacijama treba imati vanredni lanac odlučivanja koji bi mogao da prevaziđe redovne procedure. Na kraju izlaganja je, komentarišući situaciju u aviohelikopterskoj jedinici, postavio dva pitanja, i to: koliko iznosi finansijska procjena ulaganja potrebnih da se avioni osposobe za korišćenje i koja je cijena novog „air tractora“

Poslanica Jelena Božović je ukazala da je kontinuirano ponavljanje problema šumskih požara iz godine u godinu nešto što je alarmantno, zabrinjavajuće i što prijete da ostavi dugoročne posljedice i po životnu sredinu i po zdravlje ljudi. Istakla je da su dva ključna razloga zbog kojih izostaje adekvatna reakcija i nastaju veće materijalne štete, a to su nedovoljno izdvajanje finansijskih sredstava za ovu namjenu i problem koordinacije među resorima u sistemu zaštite i spašavanja. Komentarišući činjenicu da je od 69 datih preporuka realizovano samo njih 11, posebno je istakla tri preporuke za koje smatra zabrinjavajućim to što nijesu realizovane, a to su: da nije formiran Savjet za šume, da nijesu određene prioritetne radnje sanacije u onim šumama koje su najvrednije za životnu sredinu, poput šumskih područja u okviru buduće mreže Natura 2000, kao i da na lokalnim nivoima nije uspostavljen sistem za obavješavanje i uzbunjivanje u skladu

sa elaboratom o procjeni rizika i akustičkom studijom. Posebno je istakla važnu ulogu koju u budućem periodu treba da ima Koordinaciono tijelo za zaštitu i spašavanje u dijelu postizanja saradnje među resorima zaduženim za ovu oblast djelovanja i na kraju izlaganja postavila pitanja: koliko je novca potrebno za servisiranje letjelica koje se koriste u sistemu zaštite i spašavanja i koliko je novca potrebno kako bi se preporuka br. 6 data lokalnim samoupravama, bar djelimično realizovala odnosno koliko je novca potrebno za nabavljanje odgovarajuće javne sirene.

Poslanik dr Predrag Sekulić je, komentarišući Izvještaj Državne revizorske institucije, govorio o problemima sa kojima se suočava sistem zaštite i spašavanja u Crnoj Gori i o načinima kako ih potencijalno riješiti, naglašavajući važnost bavljenja suštinskim segmentom problema, a manje birokratskim. Istakao je da je postojanje efikasnog sistema obavještavanja i javljanja nužan preduslov uspješnog djelovanja, ukazujući na značaj prevencije. Napomenuo je da se požari na teritoriji Crne Gore dešavaju kontinuirano tokom čitave godine i da je u Izvještaju ukazano da sistem zaštite i spašavanja nije spreman za gašenje požara. Izrazio je stav da je potrebno utvrditi odgovornost zbog postojanja trenutnih problema sa kojima je sistem suočen, saopštio je da se o brojnim problemima koji postoje u sistemu zaštite i spašavanja mora govoriti iz više aspekata i na više nivoa i da je za rješavanje istih potrebno koordinisano i kontinuirano djelovanje.

Poslanik Bogdan Fatić je, na početku svog izlaganja, istakao da su šume najvrjedniji prirodni resurs kojim Crna Gora raspolaže i ukazao na potrebu ulaganja dodatnih napora kako bi se one zaštitile od požara. Komentarišući Izvještaj Državne revizorske institucije podsjetio je na preporuku br. 2 datu Ministarstvu poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede kojom je Ministarstvu preporučeno da izradi Pravilnik o načinu prikupljanja podataka, vođenju registra te uslovima korišćenja podataka o šumskim požarima, a zatim upoznao sa Evropskim informacionim sistemom za šumske požare (EFIS) koji u sebi sadrži modul koji sam locira novonastale požare na osnovu terminalnih anomalija. Tako je ukazao da je tokom 2020. godine EFIS na teritoriji Crne Gore detektovao 254 šumska požara sa opožarenom površinom od oko 40.000 ha, dok je za isti period Uprava za šume Crne Gore detektovala 220 šumskih požara sa opožarenom površinom od 4.600 ha. Takođe, uporedio je podatak da je na nivou Crne Gore šteta od šumskih požara u periodu 2012 – 2018. godina iznosila 6.400.000€, a da je samo za 2020. godinu šteta od šumskih požara na nivou Crne Gore procijenjena u iznosu od 12.300.000€ i naglasio da je u narednom periodu potrebno raditi na realizaciji ove preporuke u cilju dobijanja preciznih podataka. Podsjetio je i na izostanak komunikacije među ministarstvima koji je postojao u prethodnom periodu, kao i na probleme koji su usljed takve situacije nastali. Ukazao je i na značaj lokalnih službi zaštite i spašavanja u ukupnom sistemu zaštite od šumskih požara, kao i na brojne probleme sa kojima se suočavaju, napominjući da se može reći da je riječ o tri suštinska problema. Tako je prvi problem izostanak komunikacije između nadležnih državnih organa, kao i problem ostvarivanja komunikacije lokalnih samouprava sa određenim državnim institucijama. Zatim, problem nedostatka finansijskih sredstava na nivou lokalnih samouprava i na kraju problem nedostatka potrebne dokumentacije sa državnog nivoa što je za posljedicu imalo da određene preporuke nijesu mogle biti realizovane. Na kraju izlaganja je sugerisao da se Predlogom zakona o izmjenama i dopunama Zakona o budžetu za 2022. godinu izdvoje veća finansijska sredstva za lokalne samouprave kako bi se što spremnije dočekala predstojeća požarna sezona.

Miodrag Bešović, v.d. generalnog direktora Direktorata za zaštitu i spašavanje, komentarisao je izlaganja poslanika i istakao da redovnost finansiranja službi zaštite i spašavanja na lokalnim nivoima predstavlja veliki problem za ukupni sistem i da je potrebno tražiti rješenje u tom pravcu, napominjući da je u budućem periodu potrebno sagledati da li je decentralizovan sistem zaista i funkcionalan. Govoreći na temu prevencije ukazao je na značaj ulaganja u istu i da ekvivalent procjene preventivnog ulaganja i potencijalnih šteta od požara iznosi 1:10. Zatim je naglasio značaj izdvajanja sredstava za terenska vozila za šumske požare, čime bi i taj segment sistema bio izgrađen, istakao potrebu izdvajanja sredstava za auto ljestve koje su neophodne u slučajevima gašenja požara u višespratnicama, kao i većeg ulaganja u zaštitnu opremu, napominjući da je potrebno razmotriti mogućnost pomoći državnog nivoa lokalnim nivoima u tom segmentu. Saopštio je da cijena novog „air tractora“ iznosi 3.000.000€, a da sredstva koja je potrebno izdvojiti kako bi postojeći sistem zaštite i spašavanja bio operativan nijesu velika u odnosu na benefite koji bi se time postigli. Govoreći na temu edukacije kao važnom preduslovu za prevenciju nastanka požara, naglasio je važnu ulogu koju ona svakako ima i informisao da Direktorat za zaštitu i spašavanje godišnje donosi plan obuka namijenjen uzrastu predškolskog i osnovnog nivoa obrazovanja. Upoznao je da su na nivou Crne Gore u upotrebi tri piste (Podgorica, Nikšić, Tivat), koje su i korištene tokom prethodne požarne sezone, ali da bi svrsishodno bilo osposobiti i pistu u Beranama, koja relativno ispunjava potrebne zahtjeve, kao i izgraditi pistu između Pljevalja i Žabljaka, koja ne bi iziskivala veliko izdvajanje finansijskih sredstava ali bi doprinijela efikasnijem funkcionisanju sistema. Konstatovao je da bi sa ovim pistama, pet vazduhoplova Ministarstva unutrašnjih poslova Crne Gore namijenjenih za požare i uz pomoć Vojske Crne Gore bilo moguće odgovoriti, na što adekvatniji način, izazovima koje donosi sezona požara. Na kraju je ukazao i na važnost Operativno-komunikativnog centra Direktorata za zaštitu i spašavanje (OKC), predstavivši kako putem satelitskog lociranja OKC detektuje požare ili izgubljena lica.

Ljuban Tmušić, načelnik Direkcije za civilnu zaštitu, komentarišući izlaganja poslanika istakao je da je glavni problem sistema zaštite i spašavanja to što ne postoji stabilan izvor finansiranja; da su pripremani različiti projekti koji su za cilj imali centralizaciju sistema ali da opštine nijesu iskazale potreban nivo zainteresovanosti, naročito kad je riječ o opštinama sa juga države; da ogroman problem za sistem predstavlja nepostojanje jedinica civilne zaštite, govorio o planovima koji su na tom polju postojali prethodnih godina, o pokušajima da se realizuju i razlozima za njihov neuspjeh, ističući da je glavni razlog nedovoljan nivo svijesti građana o potrebi da pomognu u vanrednim situacijama, uz napomenu da je svijest moguće podizati jedino kroz edukaciju. Naročito je istakao javne nabavke kao ograničavajući faktor za brzo i adekvatno reagovanje u mnogim kriznim situacijama. Na kraju je zaključio da bez ulaganja i obezbjeđivanja potrebnih finansijskih sredstava nije moguće osigurati funkcionisanje sistema na zahtijevanom nivou.

Poslanik Slaven Radunović odgovorio je na komentar Miodraga Bešovića, v.d. generalnog direktora Direktorata za zaštitu i spašavanje i, napominjući da je po međunarodnim standardima stvarna šteta od šumskih požara daleko veća od one koja je kod nas procijenjena, konstatovao da je potrebno izdvojiti oko 6.000.000€ kako bi se omogućilo da postojeća tri „air tractora“ budu funkcionalna i kako bi se nabavio još jedan novi, čime bi se značajno smanjio rizik od nastanka šteta izazvanih šumskim požarima. Stoga je sugerisao da je potrebno naći adekvatan način kako bi se ta sredstva obezbijedila

i omogućilo što skorije nesmetano funkcionisanje sistema za zaštitu i spašavanje, naročito ako se imaju u vidu brojne birokratske prepreke, kakve su prvenstveno javne nabavke. Takođe je naglasio i važnost pružanja pomoći lokalnim sistemima zaštite i spašavanja s obzirom na ulogu koju imaju u ukupnom sistemu.

Miodrag Bešović, v.d. generalnog direktora Direktorata za zaštitu i spašavanje, komentarišući odgovor poslanika Radunovića podsjetio je na probleme koje je avio-helikopterska jedinica Ministarstva unutrašnjih poslova imala sa komunikacionim sistemom u prethodnom periodu i na teškoće koje su se javljale usljed takve situacije.

Poslanica Jovanka Laličić je saopštila da je potrebno izvršiti ozbiljnu analizu da li bi i na koji način centralizacija sistema zaštite i spašavanja doprinijela unaprjeđenju stanja u ovoj oblasti. Ukazala je na značaj koji sistemi zaštite i spašavanja na lokalnom nivou imaju u ukupnom sistemu. Takođe, napomenula je da smatra neprimjerenim da pripadnici službi zaštite i spašavanja plaćaju putarinu za tunel Sozina, karte za trajekt na relaciji Kamenari – Lepetani, što će imati obavezu plaćanja putarine za auto-put, podsjetila da je to problem o kojem je više puta javno govoreno i da treba učiniti što je potrebno kako bi se za isti našlo adekvatno rješenje.

Poslanik dr Predrag Sekulić odgovorio je na komentar Miodraga Bešovića, v.d. generalnog direktora Direktorata za zaštitu i spašavanje u dijelu koji se odnosi na stanje avio-vazduhoplovne jedinice Ministarstva unutrašnjih poslova i uspostavljeni komunikacioni sistem.

Miodrag Bešović, v.d. generalnog direktora Direktorata za zaštitu i spašavanje, komentarišući odgovor poslanika Sekulića informisao je da rad OKC omogućen uz pomoć finansijskih sredstava dobijenih preko projekta, da su preko projekta nabavljeni multifunkcionalno robot vozilo i dron, omogućena obuka za pilote drona, kao i da su obuke za pripadnike lokalnih službi zaštite i spašavanja u najvećoj mjeri omogućene putem donacija ili preko projekata.

Zoran Miljanić, ministar bez portfelja i član Koordinacionog tijela za zaštitu i spašavanje komentarisao je stanje u avio-helikopterskoj jedinici Ministarstva unutrašnjih poslova Crne Gore sa posebnim osvrtom na helikoptere. Ukazao je na činjenicu da je od dva postojeća helikoptera jedan helikopter iz 1979. godine, dok je drugi iz 1998. godine, odnosno da 24 godine nije nabavljen novi helikopter, što je naročito zabrinjavajuće ako se ima u vidu njihova višenamjenska upotreba. Podsjetio je na Informaciju o stanju u avio-vazduhoplovnoj jedinici Ministarstva unutrašnjih poslova koja je upućena prethodnoj Vladi Crne Gore u kojoj je ukazano na potrebu i hitnost nabavke novog multifunkcionalnog helikoptera, kao i na izostanak odgovora na zahtjev tadašnje Vlade. Takođe je podsjetio da je na Prvoj sjednici Koordinacionog tijela za zaštitu i spašavanje održanoj 28. marta tekuće godine pitanje hitnosti nabavke novog helikoptera ponovo pokrenuto, da cijena novog helikoptera iznosi 10.000.000€ bez opreme i predstavio mnogobrojne probleme u vezi sa ovim pitanjem. Na kraju je zaključio da je, s obzirom na važnost teme o kojoj je riječ, potrebno strateški promišljati, preduzimati adekvatne korake u cilju sanacije trenutnog stanja i pronalazjenja što boljih načina za rješavanje ovako gorućeg problema i da je nužno zajednički raditi na unaprjeđenju ukupnog sistema zaštite i spašavanja.

Mr Srđan Pejović, direktor Uprave za šume, komentarišući prethodna izlaganja, govorio je o načinima kako sistem zaštite i spašavanja učiniti efikasnijim, istakao važnost edukacije, istakao da je u dijelu davanja šuma pod koncesije potrebno uspostaviti novi sistem i izvršiti reorganizaciju, ukazao je na kadrovske probleme koje Uprava za šume ima i razlozima zbog kojih službenici uprave nijesu u mogućnosti da učestvuju u gašenju požara, kao i na štetu koja nastaje usljed požara.

Goran Čavić, komandir Službe zaštite i spašavanja opštine Pljevlja, govoreći o načinima kako obezbijediti sredstva potrebna za finansiranje službi za zaštitu i spašavanje, ukazao je na: član 116 Zakona o zaštiti i spašavanju kojim je propisano da se zaštita i spašavanje finansira, između ostalog, iz fonda sredstava za zaštitu i spašavanje; na član 116b Zakona kojim je propisano da se prihodi fonda, između ostalog, ostvaruju iz budžeta za tekuću godinu i na član 116c kojim je propisano da su sredstva fonda namijenjena, između ostalog, za finansiranje projekata za nabavku opreme i sredstava za zaštitu i spašavanje. Predložio je da se planiranim Predlogom zakona o izmjenama i dopunama Zakona o budžetu izdvoje veća sredstva za fond za zaštitu i spašavanje, čime bi se potencijalno riješili postojeći problemi u što kraćem roku, a time bi se pružila značajna podrška ukupnom sistemu zaštite i spašavanja, naročito na lokalnom nivou.

Miodrag Bešović, v.d. generalnog direktora Direktorata za zaštitu i spašavanje komentarišući izlaganje komandira Čavića istakao je da postoji nejasnoća na koji način su se u prethodnom periodu opredjeljivala sredstva za fond, razloge zbog kojih su ista smanjena i naveo da će se inicirati povećanje navedenih sredstava, kako bi ista bila namjenski raspodijeljena.

Goran Janković, komandir za zaštitu i spašavanje Glavnog grada Podgorica je komentarisao prethodna izlaganja i naglasio bitnost postojanja jakih kopnenih snaga za gašenje požara, naročito kada je riječ o šumskim požarima. Takođe je ponovio da ogroman problem za ukupan sistem zaštite i spašavanja predstavlja nedostatak zaštitne opreme. Naročito je istakao potrebu uspostavljanja i osposobljavanja preduzetnih jedinica svih činilaca sistema zaštite i spašavanja kako bi isti postupali sa svojim obavezama propisanim Zakonom o zaštiti i spašavanju i time rasteretili službe zaštite i spašavanja, naročito kada je riječ o pružanju tzv. prvog odgovora na požare. Ukazao je i na značaj koji bi sistem civilne zaštite imao u pružanju pomoći službama zaštite i spašavanja. Na kraju je, podsjećajući na inicijative upućene Vladi i Skupštini Crne Gore, sugerisao na potrebu izmjene Zakona o putevima na način da se službe hitne pomoći, zaštite i spašavanja oslobode putarina za tunel Sozina, autoput, trajekt.

Ranko Kankaraš, načelnik Direkcije za šumarstvo u Ministarstvu poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede osvrnuo se još jednom na prethodno izrečeno u diskusijama i izrazio svoje stavove i iznio predloge kako bi u budućem periodu donošenje odluka bilo efikasno, racionalno i kako bi doprinijelo unapređenju stanja u sektoru zaštite i spašavanja. Uz podsjećanje na razliku između preventivnih i represivnih mjera, istakao je da glavni problem sistema kod nas predstavlja upravo preskakanje preventivnih mjera i naveo da šumarska struka definiše set mjera koje bi dovele do poboljšanja stanja u ovoj oblasti i da su to neophodni koraci koje u daljim djelovanjima ne bi trebalo preskakati. Na kraju je zaključio da je potrebno prepoznati srž problema kako bi se na isti adekvatno odgovorilo, istakao važnost postojanja komunikacione

strategije kojom bi se svi problemi o kojima je bilo riječ prepoznali i, u skladu sa tim, predložila racionalna rješenja.

Aleksandar Bulatović, direktor JP Nacionalni parkovi Crne Gore je, podsjećajući da JP Nacionalni parkovi Crne Gore imaju ograničena ovlaštenja, upoznao sa problemima sa kojima su se Nacionalni parkovi susrijetali u prethodnom periodu, kao što je nedostatak materijalno-tehničkih sredstava, ukazao na značaj pružanja podrške svih segmenata sistema kako bi isti funkcionisao na što efikasniji način i na kraju još jednom istakao neophodnost koordinacije i saradnje svih u cilju zaštite ekosistema.

Dr Branislav Radulović, član Senata Državne revizorske institucije, saopštio je da će, u okviru Izvještaja Evropske komisije za Poglavlje 32 „Finansijska kontrola“ – nadležnost Skupštine u dijelu kontrole rada izvršnih organa, biti obuhvaćen i Odbor za turizam, poljoprivredu, ekologiju i prostorno planiranje, čime se pojačava odgovornost subjekata za izvršenje budžeta i drugih finansijskih radnji. Zatim je komentarisao prethodna izlaganja poslanika i predstavnika subjekata revizije obuhvaćenih Izvještajem, izrekao sugestije i predloge. Takođe, još jednom je ukazao na značaj Izvještaja o reviziji uspjeha „Efikasnost mehanizma regulacije, praćenja i izvještavanja o kvalitetu vazduha u Crnoj Gori“, Izvještaja o sprovođenju međunarodne paralelne revizije uspjeha vrhovnih revizorskih institucija Albanije, Bosne i Hercegovine, Hrvatske, Italije, Crne Gore i Slovenije „Upravljanje intervencijama u slučaju iznenadnog zagađenja u Jadranskom moru“ i obavijestio da je u toku rad na Izvještaju o reviziji uspjeha „Efikasnost upravljanja sistemom otpadnih voda“, apostrofirajući značaj koji isti ima za lokalne samouprave. Na kraju je, zaključujući izlaganje, istakao da su tokom rasprave otvorene mnoge kompleksne teme, da su svi subjekti revizije problemu pristupili konstruktivno, da je izražena spremnost za saradnju i koordinaciju i da se nada unapređenju stanja u ovoj oblasti u narednom periodu.

Predsjednik Odbora Dragan Krapović je na kraju sjednice dao završnu riječ i podsjetio da, shodno članu 73 stav 5 Poslovnika Skupštine Crne Gore, Odbor nakon saslušanja sačinjava izvještaj koji sadrži ocjene i stavove i isti dostavlja nadležnim institucijama na dalju realizaciju. S tim u vezi, predložio je da mu se predlog ocjena i stavova dostavi najkasnije do 17. juna 2022. godine (petak). Ukazao je da će se Odbor o izvještaju sa predlogom ocjena i stavova izjasniti na nekoj od narednih sjednica.

* * *

Sjednica je zaključena u 17 sati i 50 minuta.

* * *

Sastavni dio Zapisnika čini audio zapis sa sjednice.

Broj: 00-63-10/22-

SEKRETARKA ODBORA

mr Milena Kapa

PREDSJEDNIK ODBORA

Dragan Krapović

Zapisnik sačinila:

Marija Perović, samostalna savjetnica II